

TANIL BORA - TURGUT YÜKSEL
Çizgi Açığı

TANIL BORA 1963 Ankara doğumlu. İstanbul Erkek Lisesi ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu. İletişim Yayınları'nda, *Birikim* ve *Toplum ve Bilim* dergilerinde editör. Ağırıklı çalışma alanı siyasal düşünceler, özellikle sağ ideolojiler, milliyetçilik ve faşizmdir. Futbola ilgili diğer kitapları: *Futbol ve Kültürü* (derleme, R. Horak ve W. Reiter'le birlikte, İletişim, 1993), *Takımdan Ayrı Düz Koşu* (derleme, İletişim, 2001), *Ankara Rüzgârı - Gençlerbirliği Tarihi* (2003), *Kârhanede Romantizm* (İletişim, 2006).

TURGUT YÜKSEL 1967 yılında Denizli'de doğdu. İşletme mezunu. Çeşitli gazete ve dergilerde çizerlik ve yazarlık, çeşitli okullarda öğretmenlik yapıyor. *Sıvı, Yüzyıllık Gölgeler* ve *Katı* isiminde üç kitabı, "Saadetler Dilerim", "Tarihte Bugün" ve "Savunma Sanatları" olmak üzere üç sergisi bulunmaktadır.

İletişim Yayınları 1830 • Futbol Kitapları 29

ISBN-13: 978-975-05-1131-8

© 2013 İletişim Yayıncılık A. Ş.

1. BASKI 2013, İstanbul

EDITÖR Can Belge

DIZI KAPAK TASARIMI Utku Lomlu

KAPAK Suat Aysu

KAPAKTAKI ÇİZGİ Turgut Yüksel

UYGULAMA Nurgül Şimşek

DÜZELTİ H. Halûk Sağkal

BASKI ve *CILT* Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 12064

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi B Blok 6. Kat No. 4NB 7-9-11

Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212.613 03 21

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 10721

Binbirdirek Meydanı Sokak İletişim Han No. 7 Çağaloğlu 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

TANIL BORA - TURGUT YÜKSEL

Çizgi Açığı

Futbol Yazıları Çizileri

İÇİNDEKİLER

Sunuş.....	9
“Ve Başlangıçta Kale Vardı...” Turgut Yüksel Çizgileri.....	11
İşte Bu Fotoğraflarda “Vefa” Var.....	19
Futbolda Bu da Var: Taraftarın Takım Değiştirmesi.....	23
... Bazen de Hasta Ziyaretine Benzer.....	27
Düşme Evinden Ekşi Tatlı Manzaralar.....	31
Gençlerli Olmak: Garip Ama Gerçek.....	35
Üzüm Yaprağı, Oksit Sarı.....	39
Memleket Stadları Kar ile Boran.....	43
Evvel Baharda Futbol.....	47
Futbola Nazır Balkonlar.....	51
Stat ve Tabiat.....	55
“Alsancak Stadı’na Devrildiler...”.....	59

Futbolun Erkekliği - Beşlik Yeme Kaygısı.....	63
Çeviride Kaybolmak.....	67
Radio Günlerinin Sonu mu?.....	71
Hakemin Kart Anındaki Pozları.....	75
Kadersizliğe Yancı.....	79
Herkesten Yeteneğine Göre.....	83
Sekip Gelen Top Hakkında Mesel.....	87
Oynamak Nasip, Dünya Kupası Kısmet.....	91
Bir Şaman Ayini.....	97
Bir Zihin Egzersizi: Onbir Yapmak.....	101
İsim Şehir Kupa.....	105
Yok mu Şu Köşe Gönderine de Bir Sponsor?.....	109
Şerefli Mağlubiyet.....	113
Averaj Değil Merhamet.....	117
Kaleye Bir Cigara İçimi Mesafede.....	123
İçiyorlarsa Sebebi Var.....	127
Pankartlar: Tribünlerin Çiçekleri.....	131
Kenarda Hoca, Bağır Bağır Bağırıyor.....	135
“Sıfır-Sıfır”ın Aşağılanan Onuru.....	141
“Öyle Bir Geçer Zaman ki...”.....	145
O Karambolde Biz.....	149
Gakkoş Halayı.....	155
Yerçekimsiz Karanfil.....	159
Baskın Basanın.....	163
Taç Atma Söz Olur - Hatta Gelir Gol Olur.....	167

Kaleci ve İntiharın Kıyısındaki Hayat.....	171
Solaçığa Methiye.....	175
Güzel ve Çirkin: Tipten Kaybetmek Var mı?.....	179
Hem Topları Tutuyor Hem de Şişman Herkesten.....	183
Küçük Yaşlar, Büyük Başlar ve “Heveskâr” Futbolu.....	187

Sunuş

Futbolun sadece bir oyun olmadığını biliyoruz. Lakin üzerine konan yükler o kadar fazlalaştı ki futbolun temelinde bir oyun olduğunu unuttuk. Geçen her sene fiyatı artan süper oyuncular, devleşen endüstrisi, şirketleşen kulüpleri, ihaleye çıkan yayın hakları, türlü türlü pazarlaması, eğri büğrü siyasallaşması derken oyun ortadan kayboldu. Simon Kuper'in "Futbol asla sadece futbol değildir" şiarı bize çok rehberlik etti ama oyunun yitişine karşı, bazen artık "Futbol sadece futboldur," diyesimiz geliyor.

Geçen haftalarda mühim bir maç sonrasında taksiye binmiştim (Turgut anlatıyor bunu). Maçın sonucunu sordum, söyledi. Oyun nasıldı diye sordum; Kulüp başkanından girip yeğeninden çıktı, yanlış oyuncu seçimiyle devam edip hepsinin satılmış olduğunu vurguladı, teknik direktörden sola dönüp ismini bilmediğim bir adamın bir şeylerini anlattı. Takriben 15 dakika sonra taksiden inmeye yakinken soruyu tekrar sordum "Maç nasıldı?" Cevap yine yoktu. Çünkü peşine düşülen şey olmaktan çoktan çıkmıştı oyun.

Futbol oyununu ne kadar sevdiği şüpheli, sadece skor

üzerinden mutlu olabilen bir izleyici kitlesiyle karşı karşıyayız. Bizim yaptığımız, yazıyla ve çizgiyle oyunu savunmaktan ibaret. Futbolun folklorunu ve ahkâmını da oyunun parçası sayarak.

Elinizdeki kitaptaki yazılar ve çizgiler *Radikal* gazetesinin spor sayfalarında yayımlanmıştı. Dokümanter bir çalışma olmadığından, güncel atıflara dokunma gereği duymadı.

Yazıyla çizginin buluşması, eski güzel bir terimi hatırlattı bize: Çizgi açığı. Futbolun satranç tahtasındaki en cevval taştır o, dikine oynar, sahanın sonu yokmuş gibi yürür gider, hem de sahanın sınırları üzerindeki ip cambazıdır. Bir uç beyidir, oyunun en coşkun unsurlarındandır. “Total futboldan” önce öyleydi, en azından.

Bu kitabı tasarladığımız günlerde, Metin Kurt’u kaybetmiştik. Metin Kurt, memleket futbolunun büyük çizgi açığıydı. Sahada da, “dışarıda” da... Onun anısını yâd ederek...

TURGUT YÜKSEL - *İstanbul*
TANIL BORA - *Ankara*